

ي ر ي س ع ل ا د م ح أة ن ي ل . د : إعداد 1 - عرب 161 / 1 نقد أدبي 1 نقد أدبي 1 عرب 161 (ي ث ل ا ث ل ا و ت س
 ل م ا ج ا م عة الم ل ك خا ل د - ق س م الل غة الع ر ب ية 1211 : إ ع د ا د ل ي نة الع س ي ر ي . د [ي ر ي س ع ل ا د م ح أة ن ي ل . د : إ ع د ا د 1
 - عرب 161 / 1 نقد أدبي مة والمقدمات النظرية لعلم النقد القواعد العا^م أو ث ح ب ي أ ر ه و ج ل ك ش ي ه ا ب ت ع ا ب
 ي م و ه ف ل م ا ب ن ا ج ل ا ع ب ت ت ب ء د ب ل ا ي ب د الأ د ق ن ل ل ا ن ع ث ي د ح ل ا ا ن ي ل ع ض ر ف ي ر^م
 ة ب ا ج ا ل ن ي ل و ا ح م ، د ق ن ل ا و ب د الأ م و ه ف م ا ه ل م ح ي ي ت ل ا ت ل ا د ل ا ن ع ف ش ك ل ا ي ل ع ا
 ن ه ل م ع ن س ق ل ط ن ل م ا ا ذ ه ن م و ، ة س ا ر د^م ؟ ا م ه ن ي ب ة ق ل ا ع ل ا ه ج و ا م و ؛ د ق ن ل ا م و ؛ ب د الأ
 م : ع ن الس و ا ل ك ل ذ ن إ ف ر و ع ش ل ا و ك ا ر د ا ل ي ت و ق ن م - ا ن ي ه و ل و - ا ظ ح ي ت و أ ي ت م ، ه ت ل
 و ف ط ذ ن م ب د الأ ر ص ا ع و ، ا ر ك ب م ي ب د الأ د ق ن ل ا أ ش ن د ق و ، ه ق و ذ ت ن ه م ن ف ه م الأ د ب و ك م ي^م
 ق ل ل ي ل إ ك ل ذ ز و ا ج ي ا ي ب ا ج ي إ م أ ، ب س ح ف ر ع ش ل ا و ذ ت د ن ع ف ق ي ا ي ب ل س ه د ق ن ن ا ك أ
 ء ا و س ، ر ع ا ش و أ ب ق ع د ج و د ق ا ن^م ر . ل ل ا ل ع م ا ح ر ا ش ل ا ع ف ن ا ا ذ ه ن ع ح ا ص ف ا ل^م ن ي ن ع
 ل م ا ن أ ك و ، ف ي ه م ع ن ا ه ر و ط ت ل ا ي و ط ا خ ي ا ت ة م ل ك ل ل ن أ ل ا ح ل ا و ، و ك ذ ن س ح ل ا ق ل خ ل ا و ب ي ن
 ه ت ل ا ي ل ع ل ا د ل ل م ل a س ا ل ا ر د ص ي ف ا و ض ح ة م ل ك ل ل^ل . " آ د ا ب ه م و أ ن س ا ب ه م و ع ق و ل ه م و الع ر ب ل ه م
 ف ض ل ف ي أ ح س ا ب ه م^م ي و و ل ل ب ، ب و س ن م ل ض ف ل ا ي ل إ م ه ل ك ، ف ر ع م و الأ د ب ي الفاضل والسؤدد
 موصوف، ة ي ه ا ف ش خ د مة م ع ا ن ي الل غة و ق ض ا ي ا ه ا ، و الأ د ب ه و الد ا ع ي إ ل ي ة ب د ا م و) ب ت ا ك ك (ب د آة ظ ف ل ت
 د ر و) أ د ب (و م ن ه ذ ا الأ ص ل^ل : د ب ع ل ا ن ب ة ف ر ط و ق ك ل ذ ن م و . و ه ي الط ع ا م ال ذ ي ي ص ن عه الر ج ل ي د ع و إ ل ي ه
 الن ا س^م ر^م ف ي ن ا ي ن ت ق ب د الأ ي ر ت ل ا ي ل ف ج ل ا و ع د ن ة ا ت ش ل م ا ي ف ن ح ن م ا و م ل
 ع ت ف ، ض الأ ي ف الل ه ة ب د ا م ن أ ر ق ل ا ا ذ ه ن إ^م : قال^ل و س ر ل ا ن أ^م و ف ي ال ح د ي ث ع ن ا ب ن م س ع و د ر
 و ال قرآن ي ج م ع الآ د ا ب ال ت ي ي د ع و الل ه ت ع ا ل ي ع ب ا د ه إ ل ي ه ا " م ا د ب ت ه) . (ي س ف ن ل ا ب ي ذ ه ت ل ا ي ن ع م ب ل ص ت ي ا م
 ل ك ن م ة ع ف ا ن ظ ع ا و م و ، ة ح ل ا ص م ك ح و ، م ي ر ك ق ل خ ن م ل 1 : م ، ص 991 ، 9 : ط ، ب ي ا ش ل ا د م
 ح أ ، ي ب د الأ د ق ن ل ا و ص أ () 4 : ص ، ب ي ا ش ل ا د م ح أ ، ي ب د الأ د ق ن ل ا ل و ص أ () 2 [ي ر ي س ع
 ل ا د م ح أة ن ي ل . د : إعداد 1 - عرب 161 / 1 نقد أدبي^م ي : إذ ؛ ة ف ل ت خ م ن ا ع م ب د ر و د ق و ، ي س ا ب ع ل
 ا و م الأ ن ي ر ص ع ل ا ل ا خ ن ا ك) أ د ب (ع م ا ل ل ف ظ ت س ا ع و ي ش و ن^م و و ه و ة ص ا خ ل ا ء ا ن ب أ م ي ل
 ع ت ه ي ل إ ل ك و ي ي ذ ل ا ي ل ع ب د و ل م ا ظ ف ل ق ل ط أ و ، ع ل ي الع ل م بال ش ع ر و الأ ن س ا) أ د ب (ة م ل ك ت ق ل ط أ
 ا م ك ، ب د الأ ب ا ب ي ف ر خ الأ ي ه ت ج ر د أ و ، ه ت ر م ث ن ا س ل ل ا ن . ه ر ه و ج و ه ت ي ه ا م ي ل إ ر ي ش
 ي ل ا ب د الأ ص و ص خ ب ب ر ع ل ا ن ع د ر و ا م ل ك ن أ و د ب ي ه ل ك ك ل ذ ل ا ق ف و ن ق ي د " ل س ا ن الع ر ب "
 و ح ت ي ، ر و ث ن ل م ا و م و ظ ن ل م ا ن م ر و ث أ ل م ا ي ف ه ر ص ح^م ف ر^م ن م ح ب ص أ ه ن أة ج ر د ل ، ر خ آ ي ل إ
 ه ا ج ت ا ن م ا ه ف ل ا ت خ ا و م و ه ف ل م ا ا ذ ه ل ا د ب ع ش ت ا ن ظ ح ل ا د ق ا ن ك ن إ و ، ه ر ص ا ن ع و ه ت ا
 ن و ك م^ل . ل . ب د ل ا ل م ا ش و د ح و م ف ي ر ع ت ي ل ع و ص ح ل ا ب ع ص ل ا ر ل ه ذ ه : ف a لأ د ب و ع ل ي ه ؛ . ه ت ء ا
 ر ق ر ك ن و ه ي ل إ د و ع ن ا ن أ ب ز ا ت م ي ا م و أ ز ا ت م ي أن الأ د ب " ب ي ا ش ل ا د م ح أ ي أ ر ، ا ذ ك ه و
 ي ت ل ا ي ه ت ل a ع ف ن a ل ا و ف ط ا و ع ل a ء ا ت إ و ، ة ر م و ة ر م س ا ن ل a ه و ر ق ي ي ت ل a د ل a ل
 ص و ص ن ل ا ر) (ه ل م ح ي ل إ ة ف ا ض ل a ب ، ه ي ل ع الخ ل و د ، و الإ ق ب ا ل ، : : ي ه و ؛ د و ل خ ل a ك ل ذ ن ذ ك و ت
 ا م ي ق ر ة ر ك ف ل a و ، ا ب د أ ه ن و ك ن ع ه ج ر خ ت) (. ن ا س ن a ن ا د ج و ك ر ح ت ة ل a د ل ؛ ة ي ل
 ص الأ ا ه ي ن ا ع م ن ع ه ظ ا ف ل أ ب ب ي د a ل ج ر خ ي ي ذ ل a م ل a ك ل a " : أن ه ع ب د a ل ع ز ي ز ع ت ي ق م ا ه ية الأ د ب . ي
 ب د الأ د ق ن ل a ل و ص أن ع ل a ق ن ، ن و د ل خ ن ب ل a ؛ ة م د ق ل م a () . 9 : ص ،) 991 ة ر ش a ع ل a ة ب ط ل a
 ، ي ب د الأ د ق ن ل a ل و ص أ () 1 4 : ص ، و د ن م د م ح م . م ، د ا ر ن ه ضة م ص ر ، ع ب د a ل ع ز ي ز ع ت ي ق ، الط ب عة ال ث a ن ية () د :
 إ ع د ا د 1 - عرب 161 / 1 نقد أدبي^م ه ت ل ي س و ة ا ي ح ل a ن ع ر ي ب ع ت ب د a ل أن أ ي ل إ -) ه د س ن (ن ع د ر و
 ا م ي ل إ ا د ن ت س م - ب ي ن م a ن ه ب ع ز ال د ي ن إ س م ا ع ي ل^م ق ق ح ي ل ؛ ة ي ص خ ش ل a ه ب ر a ج ت ل a خ ن م ة ا ي
 ح ل ل ب ي د a م ه ف a ن ي ل إ ل ق ن ي ا م ر د ق ب a ي ف ر ح ة ا ي ح ل a ل ق ن ي ل a ه ن أ ف ي ض م ، ة غ ل ل
 ا^م ن ي و ك ت ي ف ك ر ت ش ت ر ص ا ن ع ة ب أة م ث ه ن أ ه س ف ن a ل ا ي ف a د ك و م و ، د ي ع ب د م أ

د ن م س ا ر و ه ا ه ب ل ا ق ي ت ل ا ع ف ن ل م ا و أ ع ت ل م ا ر (. الفني أو عنصر التأليف والأسلوب العنصر العقلي،
والعاطفي، و : تتحدد في العمل الأدبي، " ن لماهية الأدب، ولعل هذا ما دفع اع ن ا م ا ع م ا ج ا م و ه ف م م د ق ت ن أ و د ،
ت ن ي ا ب ت و ف ي ا ع ت ل ا ت د د ع ت ا ذ ك ه و ر ر ، د و ج و م ر ي غ ه ي ل ع و ث ع ل ا د و ن ي ذ ل ا ف ي ر
ع ت ل ا " إلى التأكيد على أن عبدالفتاح كيليطو "ى أن تعريف الأدب محاولة ى أة م ث ن م و ، ر خ أ م ا س ق أ بة ط ا ح
الإن عة ز ج ا ع ى ق ب ت و ، والتركيذ على القيمة الجمالية من شأنه أن يفتح أمامنا الباب للحديث ليس فقط عن الأعمال
الأدبية الخالدة " ي ت ل ا و ، ي ب د الأ ل م ع ل ل م ي ي ق ت ل ا و م ك ح ل ا و ق ي ل ع ت ل ا وة ف ر ع ل م ا ن م ا ب
ر ض و ق ر اة ل ه ذ ا ل ن ش ا ط د ق ن ل لة ي ح ل ا ط ص ال اة ل ل ا د ل ا د ي د ح ت ي ف ض و خ ل ل ا ب ق و " ت م ي ي ن : د ا ق
ن ت ل ا و د ق ن ل ا و ، ة ئ ي س ن ل ا ب د ل ا ت م خ ت ل فة ؛ ف ه و خ ل ا ف) ل س ا ن ا ل ر ب (ي ف ف ل ل ا د ر و د ق ف
ا ق ا م و س و ا ل م ع ج م ، إ ن ن ق د ت ا ن ا س " : ه ل و ق ا د ر د ل ا ي ب أ ن ع د ر و ذ إ ك م ا ق د ي ح م ل م ع ن ا ل ع ي ب و ا ل ت ج ر ي ح ؛ ، ا ه ن
م ف ي ز ل ا ج ا ر خ إ و م ه ا ر د ل ا " ت ل م ع ت س ا و ، ه ت غ د ل ى ن ع م بة ي ح ل ا ه ت د ق ن و ، " ن ق د و ك ،
و إ ن ت ر ك ت ه م ت ر ك و ك ة د ئ ا س ل اة ل ل ا د ل ا ل ع ج ا م ا ذ ه ل ع ل و ، ن و ر خ ا ل ا ه ي ف ع ق ي ل ا ى ت ح ا ه ب ر ي ه
ش ت ل ا و م ه ئ ا ط خ أ د ص ر ل ء ا ب د الأ ب ق ع ت ى ن ع م ب ، ب ت ص ر ف) 1 - : ص (، ع ز ا ل د ي ن إ س م ا ع ي ل ،
ب ت ص ر ف) 1 - 4 : ص (، ع ب د ا ل ف ت ا ح ك ي ل ي ط و ، د ا ر ت و ب ق ا ل ، ا ل ط ب عة a ر ا ب عة) 1 . 1 : ص (، ب د الأة ي ر ظ ن) 4 . () 1 .
991 و ش ، ا ل ط ب عة a ل و لى م ع ج م a ل ط ل ح ا ت a ل د ب ية a ل م ع ا ص رة ؛ س ع ي د ع ل () د : إ ع د ا د 1 - ع ر ب 1 / 161 ن ق د ا د ب ي ه ئ ي د ر
ن م ر ع ش ل ا د ي ج ز ي م ي م ت ر ع ش ل ا ب ر ع ل ا ن م ن ي م ت ه ل م ا د ن ع ظ ف ل ل) (. ه ل ك ك ل ذ ل
إ ا د ا ن ت س ا ر ر) و ط س ر ل ا الش ع ر (و ل ن ا ف ي ك ت ا ب ، ة س ا ر د ل ا ب ه و ل و ا ن ت و ن ا ن و ي ل اة ف س ل ا ف
ب د الأ د ق ن ب م ت ه ا ف ، د ق ن ل ا وة غ ل ا ب ل ا ب ن ي م ت ه م ل ل ا ع ج ر م ر ا ص د ق و ، ر ي ي ا ع م و س
ي ي ا ق م ى ل إ ا د ا ن ت س ا) ا د ي د ح ت ر ع ش ل ا (ب د الأ ع ب ت ت ى ل ع م ئ ا ق ل ا د ي د ج ل ا ي د ق ن ل
ا ه ج و ت ل ا ى ل إ ت ر ا ش أ . a ل د ب ية